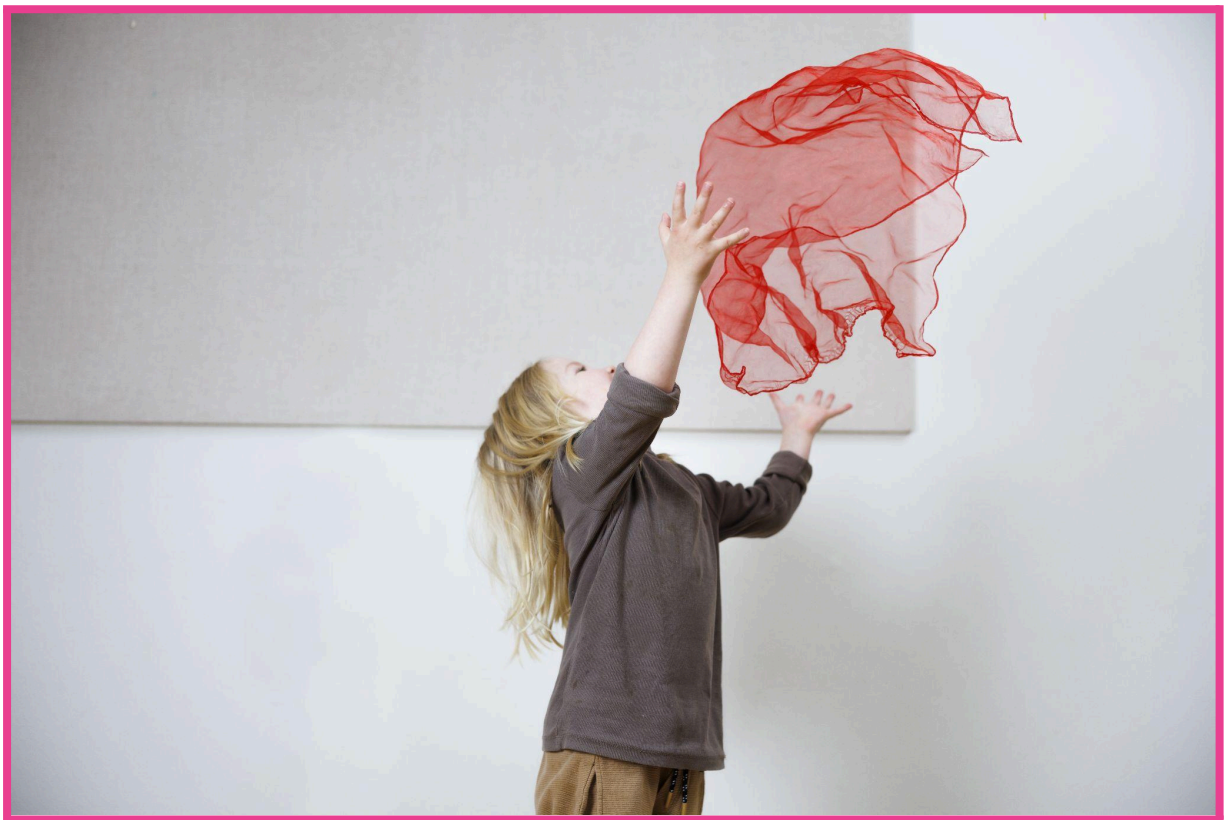

Regional Kulturskola Skåne

Projektbeskrivning med verksamhetsplan 2024

Skriven av

John Bjerkert,

dåvarande Utvecklingsledare Regional Kulturskola Skåne

Innehållsförteckning

Inledning

- **Sammanfattning** 2
- **Kulturskolesamverkan ur ett historiskt perspektiv** 3
- **Nuläge Kulturskolan nationellt** 3
- **Regionala kulturskolor i Sverige** 5
- **Kulturskolan i de regionala kulturplanerna** 5
- **De Skånska musik- och kulturskolorna** 6
- **Utmaningar för de Skånska Musik- och kulturskolorna** 6

Regional Kulturskola Skåne

- **Sammanfattning** 8
- **Mål och syfte** 8
- **Fokusområden** 9
- **Organisation** 9
- **Finansiering** 9
- **Samverkansprojekt** 10
- **Regionala ämnesnätverk** 12
- **Fortbildning** 13
- **Gemensam hemsida med vikariebank** 13
- **Roll i utvecklingen av en nationell infrastruktur 2021-2023** 14
- **Länk mellan stat och kommun** 14

Verksamhetsplan 2024

- **Fokusområden** 16
 - **Tillgänglig kulturutbildning för Skånes barn och unga** 16
 - **Barn och ungas rätt till likvärdig kulturutbildning** 17
 - **Inflytande och medbestämmande - Barnens egna kulturskola** 18
- **Det inre arbetet** 18

Inledning

Sammanfattning

Sedan 2021 finns ett formaliserat samarbete mellan de skånska musik- och kulturskolorna med namnet Regional Kulturskola Skåne. Projektet har sedan start jobbat brett för att söka utvecklingsvägar och modeller för olika typer av interkommunala samarbeten samt genomfört en rad projekt för elever. Regional Kulturskola Skåne har under dessa år skaffat sig en stark ställning som nav i regionens utvecklingsarbete kring kulturskolefrågor och blivit en nod för samarbeten, inte bara mellan kommuner utan också mellan kommuner och konstnärliga institutioner samt region och stat.

Projektet har även fått en roll som remissinstans och samtalspartner i det nationella utvecklingsarbetet inom kulturskoleområdet med tätt samarbete med Statens kulturråds avdelning för kulturskolefrågor, Kulturskolecentrum.

Under arbetets första år har angelägna fokusområden utkristalliserat sig som är, och kommer att vara, grunden i framtida utvecklingsarbete. Fokusområdena är att skapa tillgänglig kulturutbildning för Skånes alla barn och unga, barns och ungas rätt till likvärdig kulturutbildning samt att genom elevinflytande och medbestämmande skapa barnens egna kulturskola.

Kulturskolesamverkan ur ett historiskt perspektiv

I slutet av 80-talet tog SKR (dåvarande kommunförbundet) initiativet att samordna kulturskoleverksamhet regionalt och nationellt. På 90-talet ändrades SKRs (dåvarande SKL) uppdrag och som följd togs uppdraget att samordna kulturskolan bort. I många av landets län och regioner valde kulturskolecheferna att själva fortsätta driva gemensam utveckling i nätverk. På detta sätt bildades Nätverket Skånes musik- och kulturskolechefer.

Detta nätverk har sedan dess träffats fyra gånger per år och gemensamt planerat och genomfört en fortbildningsdag för all personal i kulturskolan i Skåne och har utöver det, i samverkan, arbetat med olika utvecklingsfrågor. Nätverkets medlemmar har på eget initiativ engagerat sig i arbetet och bidragit så mycket de haft möjlighet till. I många fall har tiden inte räckt till då det kommunala uppdraget måste prioriteras varpå det gemensamma utvecklingsarbetet har blivit begränsat och tungrott.

Kulturskolan har således sedan 90-talet saknat en nationell och regional samordning på det övergripande området. Detta ändrades dock 2015 då flera riksdagspartier uppmärksammade behovet, vilket ledde till att regeringen gav kulturdepartementet i uppdrag att genomföra en utredning kring hur staten kunde stötta landets kulturskolor. 2016 presenterades utredningen "En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)" och året därpå antogs en proposition som gav Kulturrådet i uppdrag att stötta landets kulturskolor. En avdelning med namnet Kulturskolecentrum bildades där forskning, bidragshantering och utvecklingsarbete samordnades.

2019 tog nätverket Skånes musik- och kulturskolechefer beslutet att undersöka möjligheten att starta ett närmare samarbete mellan de skånska musik- och kulturskolorna. Detta med inspiration från andra regioner såsom Örebro och Västmanland där detta arbete redan påbörjats. Efter utredningsarbete och omvärldsanalys startade Regional Kulturskola Skåne sin verksamhet i mars 2021.

Nuläge Kulturskolan nationellt

Kulturskolecentrum har sedan det inrättades befast och landat i en tydlig roll som stabil utvecklingsmotor på det nationella kulturskoleområdet. Centret jobbar på uppdrag av Kulturdepartementet och har ett stöttande uppdrag gentemot landets musik- och kulturskolor. I uppdraget ingår bl.a. att samla in

statistik, jobba med utvecklingsfrågor, lyfta goda exempel, initiera och driva nätverk, ta fram rapporter och fördela utvecklingsbidrag. Utvecklingsbidraget har sedan införandet varierat i storlek från 50 miljoner till 200 miljoner. 2023 fördelas 100 miljoner kronor till landets musik- och kulturskolor. Framtiden för detta bidrag 2024 är i nuläget osäkert då ekonomiska beslut och vägval på regeringsnivå ännu inte är tagna.

I den nationella satsningen på att stärka musik- och kulturskolan har även en kulturpedagogisk utbildning startats för att säkerställa verksamheternas framtida kompetensbehov, Kulturskoleklivet. Utbildningen på 90 hp går idag att studera på sex lärosäten. Kulturskoleklivet är en påbyggnadsutbildning för den

med djupa kunskaper i sitt ämne och kan läsas med flera konstnärliga ämnen som huvudinriktning. Utöver det ges kortare kurser i syfte att kompetensutveckla befintliga anställda pedagoger på landets musik- och kulturskolor.

I samband med att Kulturskoleklivet startade tog Karlstad universitet initiativet till att skapa en rektorsutbildning riktad mot kulturskola.

Resultatet blev en variant av deras utbildning för folkhögskolerektorer då de efter analys insåg att verksamheterna har många gemensamma delar såsom bildningsidealet, kunskapssyn och rötterna i det ideella. Kulturskolan kan på vissa sätt förstås som en folkhögskola för barn och unga med en kommun som huvudman.

Utöver de statliga nationella insatserna för att utveckla landets musik- och kulturskolor samordnas sedan 90-talet verksamheterna av Kulturskolerådet. Kulturskolerådet är kulturskolornas intresseförening där nästan alla av landets musik- och kulturskolor är medlemmar. Kulturskolerådet är en förening med den övergripande visionen att "...alla barn och unga ska ha likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande i verksamhet med hög kvalitet och tillgänglighet". Rådet driver opinion i kulturskolefrågor samt leder utvecklingsprojekt där landets kommuner och regioner kan delta. Regional Kulturskola Skåne i samverkan med sju skånska kommuner deltar 2022-24 i projektet "Ungas inflytande i kulturskolan" där metoder tas fram och provas för att öka elevernas inflytande över sin kulturskola.

Regionala kulturskolor i Sverige

Som tidigare nämnts startade kulturskolesamverkan på regional nivå i Skåne med Örebro län och Västmanland som förebilder. Sedan dess har förutom Skåne även Sjuhärad, Jönköpings län, Södermanlands län, Norrbottens län, Gävleborgs län och Västerbotten formaliserat sitt samarbete och startat regionala kulturskolor. Modellen för dessa organisationer ser lite olika ut men alla har en anställd person som arbetar med verksamheten. Västra Götaland har också kulturskolesamverkan på regional nivå men sticker ut i sammanhanget då de sedan länge har två anställda utvecklare i sin regionala organisation.

I Kulturskolecentrums arbete finns en tydlig tendens kring att de egenorganiserade Regionala kulturskolorna i Sverige och Skåne ses, och i praktiken fungerar som, ett led i statens flernivåstyrning inom kulturskoleområdet då dessa organisationer används som remiss- och förankringsinstans för den nationella kulturpolitiken inom området. Ett exempel på detta är då Erica Månsson, särskild utredare för utvärderingen av kultursamverkansmodellen, i mars 2023 deltog på möte sammankallat av Kulturskolecentrum för att lyssna in och lära sig mer kring de regionala kulturskolornas roll i den nationella infrastrukturen.

Kulturskolan i de regionala kulturplanerna

Kulturskolerådet har sedan 2015 gjort analyser av de regionala kulturplanerna för att titta på om och hur kulturskolan omnämns. Den senaste rapporten skrevs i januari 2022 och i den går att läsa följande:

“En tydlig skiljelinje handlar om huruvida regionerna uttrycker ambitioner om någon form av stärkt regional kulturskolesamverkan. I jämförelse med tidigare år har allt fler regioner sådana målsättningar och 13 regioner har utarbetat nya planer med allt tydligare skrivningar som rör stärkt kulturskolesamverkan och kulturskolan som en viktig aktör. Det finns ytterligare regioner med något mer vagt formulerade skrivningar som skulle kunna röra stärkt kulturskolesamverkan. Det varierar hur detaljerat beskrivna ambitionerna är och vilken roll som regionen själva tillskriver sig i arbetet. I stort handlar det om samverkan för stärkt kompetensförsörjning, för möjlighet till ett bredare och mer varierat utbud och för gemensamma initiativ av olika slag”.

De Skånska musik- och kulturskolorna

Samtliga av Skånes 33 kommuner har en musik- eller kulturskola där sammanlagt cirka 20 000 barn och unga deltar i ämneskursverksamhet varje vecka. Utöver det nås mer än det fyrdubbla antalet barn och unga av kulturskolorna genom öppen verksamhet, lovkurser och samverkansprojekt med grundskolan, fritidshem och förskolor. I ämneskursverksamheten har musikämnen en stark ställning tätt följt av dans, teater, bild & form, film/animation och samtids-cirkus. Det specifika utbudet av kurser bestäms på kommunal nivå och spänner mellan musikproduktion och serier till fagott och E-sport. På de skånska kulturskolorna arbetar cirka 600 lärare och utöver det runt 100 personer med administrativa uppdrag och ledning.

Utmaningar för de Skånska Musik- och kulturskolorna

I Skåne finns stora skillnader i möjligheter till likvärdig kulturutbildning för alla barn och unga. Mindre kommuner har inte möjlighet att som de större städerna erbjuda ett brett utbud av kurser samt möjligheter till fördjupning och sammanhang. Detta gäller alla barn i dessa kommuner men framförallt för de barn som behöver särskilt stöd eller anpassad verksamhet på grund av en funktionsnedsättning.

Det finns en stor efterfrågan från barn och unga att delta i verksamheten. Utifrån en regional sammanställning av antalet köande barn 2023 kan man konstatera att nästan 14 000 står i kö för att få börja sin undervisning. Detta faktum rimmar illa med målet att vara en tillgänglig verksamhet och barnkonventionens Artikel 31 som säger att "1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. 2. Konventionsstaterna skall respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och skall uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet."

De skånska kulturskolorna har länge haft större efterfrågan till sin verksamhet än de kunnat möta. Aktivt internt arbete görs kontinuerligt för att skapa fler ämnesplatser men faktum kvarstår, verksamheterna är underfinansierade utifrån efterfrågan från målgruppen. Sedan kulturskolebidraget inrättades har kulturskolor kunnat söka dessa medel för att utöka sin verksamhet, nå nya målgrupper och utveckla ämnesutbudet. Som mest var detta bidrag på 200 miljoner kronor men kommer med stor sannolikhet att helt försvinna 2024.

Regional Kulturskola Skåne

Sammanfattning

Regional kulturskola Skåne är ett infrastrukturprojekt som skall förenkla och möjliggöra samarbete mellan regionens alla kulturskolor med barnens bästa i fokus. I ett längre perspektiv ser vi att ett regionalt kursutbud kompletterar kommunens utbud och bidrar till en mer jämlik och tillgänglig kulturskoleverksamhet för alla barn och unga i Skåne.

I projektet är 30 av Skånes 33 kommuner aktiva medlemmar. De kommuner som av olika anledningar valt att stå utanför samarbetet är Östra Göinge, Tomelilla och Höganäs, vilket är redovisat till kulturförvaltningen våren -23.

Nedan följer en sammanfattning av verksamheten samt vilka projekt och processer som startat under de första åren 2021-2023.

Mål och syfte

Utgångspunkten i arbetet med att ta fram mål och syfte för verksamheten har varit att i samverkan hitta lösningar på de ovanstående skånska utmaningarna kring att skapa en likvärdig och tillgänglig kulturskola för alla barn i Skåne.

Regional Kulturskola Skånes syfte är att i samverkan och med barns rättigheter som grund skapa en likvärdig, bred, tillgänglig och relevant kulturskola för alla barn och unga i Skåne.

Projektet utgår från målformuleringar utifrån 3 målgrupper:

- För **eleverna** skall Regional kulturskola Skåne (RKS) vara ett socialt projekt där de får fördjupa sitt engagemang tillsammans med andra samt ges möjligheter att prova nya kulturella uttryck.
- För **lärarna** skall RKS vara ett fortbildande projekt där "vi-känsla" skapas genom nätverk där kollegialt lärande och samarbetsprojekt planeras och möjliggörs.
- För **kulturskolecheferna** skall RKS vara ett omvärldsbevakande projekt där nya idéer skapas, kollegialt sammanhang finnas samt hjälp att utveckla sin verksamhet tillsammans med andra ges.

Fokusområden

Under verksamhetens första år togs tre övergripande fokusområden fram i samtal med deltagande kommuner och i samklang med regionala och nationella kulturpolitiska mål samt barnkonventionens artiklar kring barns rättigheter.

Dessa är:

- Tillgänglig kulturutbildning för Skånes barn och unga
- Barn och unga rätt till likvärdig kulturutbildning
- Inflytande och medbestämmande - Barnens egna kulturskola

Hur arbetet med dessa fokusområden framåt kommer att ske beskrivs utförligare under rubriken, Verksamhetsplan 2024.

Organisation

Regional kulturskola Skåne har sin administrativa bas i Lunds kommun och är organiserad under Kulturskolan Lund. I staben arbetar 2023 två utvecklingsledare på 60% vardera och utöver det finns en anställd utvecklare inom Cirkus. Närmaste chef med arbetsgivaransvar och ytterst ekonomiskt ansvar är en av enhetscheferna i verksamheten.

Samarbetet mellan kommunerna som är medlemmar i Regional Kulturskola sker formellt genom Föreningen Regional Kulturskola Skåne. Styrelsen består av skånska kulturskolechefer och representerar den skånska kommunala mångfalden i fråga om geografi, stad och land, stor och liten kommun.

Finansiering

För att skapa en ekonomisk grund för projektet har en modell för samfinansiering av deltagande kommuner tagits fram. Summa som enskild kommun skall betala bestäms utifrån en tariff som utgår ifrån folkmängd. Viss reducering av beloppet finns för de största kommunerna. Detta för att det inte skall bli för ekonomiskt betungande för dem samt att ägandeskapet av projektet inte skall snedvridas.

Utöver denna kommunala medfinansiering har tillfälliga externa medel från Statens kulturråd och Region Skånes kulturförvaltning sökts för att möjliggöra en större administrativ tjänst i paritet med projektets storlek samt för enskilda utvecklingsprojekt.

Samverkansprojekt

Under projektets första år har en rad samarbeten skett mellan kulturskolor, föreningar och regionens kulturinstitutioner. För att genomföra dessa projekt har bidrag sökts. Dels från Region Skånes kulturförvaltning men framförallt från statens kulturråd genom det så kallade kulturskolebidraget. Regional kulturskola Skåne har varit en drivande kraft i dessa samverkansprojekt och aktivt initierat många av dem. Utan detta samlade nav hade många av samarbetena inte blivit möjliga. Följande samverkansprojekt har startat och genomförts.

- **SKUSO**

Skånes ungdomssymfoniorkester är ett projekt som drivs i samverkan mellan Höörs musikskola, Kulturskolan Lund och Malmö kulturskola samt Malmö Live/MSO och Musik i Syd. Projektets syfte är att ur ett likvärdighetsperspektiv skapa möjligheter för unga från hela Skåne att spela tillsammans i en symfoniorkester. Under spelveckan på Malmö Live under februarilovet 2023 deltog 136 elever från 23 kommuner.

- **Skåne Youth Concert Band**

En regional blåsorkester som repeterar en gång i månaden. Cirka 50 musik- och kulturskoleelever mellan 14 och 19 år från hela Skåne deltar. Målet med orkestern är att verka som morot för de lite mer ambitiösa eleverna, skapa tillfällen för dessa att träffa likasinnade och spela orkestermusik på en något högre nivå än vad man har möjlighet att göra i sin hemkommun. Projektet drivs tillsammans av Vellinges och Lunds kulturskolor. Skåne Youth Concert Band spelade som enda uttagna svenska orkester på Tivoli, Köpenhamn, i maj 2023.

- **Blockflöjt Skåne**

Blockflöjt Skåne är en fördjupande satsning som erbjuder undervisning och flera samspelsmöjligheter för barn och ungdomar som spelar blockflöjt. Projektet omfattar den nationella sommarkursen Glimåkra Blockflöjtsdagar, vårens höjdpunkt Blockflöjtsfesten i Kristianstad och Skånes Blockflöjtsakademi, som är en avancerad kurs för intresserade och talangfulla ungdomar. Projektet ägs av kulturskolorna i Höör, Lund och Malmö men har som ambition att nå spelande barn och unga i hela Skåne. Samarbetspartner är Unga Musik i Syd, föreningen Flautissimo och Riksorganisationen Unga Musiker (RUM).

- **Blåsligan**

Blåsligan är ett nätverk av möjligheter för barn som spelar blåsinstrument att träffas och spela tillsammans. Upplägget är inspirerat av idrottens seriespel med hemma- och bortaspel och riktar sig till elever på alla de Skånska musik- och kulturskolorna. Syftet är att i en opretentiös miljö ge eleverna möjlighet att träffas och spela med andra från en annan skola samt att synliggöra musiken genom att spela på gator och torg. Blåsligan samlade 237 elever från 17 kulturskolor runt om i Skåne på Malmö Live för att spela tillsammans med det kvinnliga brassbandet Eowyn under brassbands SM i maj 2023. Detta var ett samarbete med Musik i Syd och Malmö Live. Projektet leds av Åstorps kulturskola.

- **Kulturskolornas sommarkollo**

Ett fyra dagar långt regionalt kollo, för de elever som vill utvecklas mer i sitt ämne tillsammans med andra. Lärarna kommer från olika skolor i Skåne och fem ämnen var representerade 2023. Lärarna anpassar undervisningen efter deltagarna som genom kolloet får ett kontaktnät över regionen och lär sig av varandra. Ett samarbete mellan Staffanstorps, Hörbys och Skurups kulturskolor och Regional Kulturskola Skåne.

- **Samtidscirkus**

Regional Kulturskola Skåne har blivit beviljade ett kommunsamverkansprojekt från Region Skåne och arbetar tillsammans med de 6 kulturskolor i Skåne som erbjuder ämnet cirkus. Scenkonstformen cirkus utvecklas snabbt i Skåne och nu kan även Kulturskolorna satsa på cirkus med målet att förstärka och utveckla cirkusämnet.

Med hjälp av anställd projektledare tar vi ett helhetsperspektiv för att förstärka cirkus på alla nivåer genom att hämta in kunskap, erfarenhet och inspiration från och sprida vidare till såväl elever, lärare och chefer, samt skapa samarbeten med regionala plattformar och sammanhang för cirkus. Under året kommer vi hålla i workshops för eleverna om deras drömmar och visioner likväl engagemang och påverkan, stärka samverkan och möjliggöra fler samarbeten mellan lärarna och arbeta kunskapsbyggande med cheferna. Vi kommer också att titta på hur vi kan arbeta med cirkus som motor för social utveckling i utanförskapsområden.

- **Kulturskola på distans**

Regional kulturskola har från flera bidragsgivare beviljats medel för att på olika sätt utveckla verksamhetens digitala utbud av kurser på distans.

Utifrån ett likvärdighetsperspektiv startade projektet "Perstorpsmodellen". Detta arbete har som syfte att erbjuda fördjupningskurser på distans för de elever på landsbygden som behövde större utmaningar i sin utveckling. Projektet bidrog med medel till löner och inköp av utrustning. Utöver det har två nya ämeskurser startats genom att kommuner har gått samman för att möjliggöra detta. Behovet av samverkan kring detta fanns i svårigheten att utifrån en enskild kommun både ha ekonomiska resurser och praktiska möjligheter att möta efterfrågan från sina kommuninvånare. Kurserna ges framförallt på distans men med fysiska träffar som komplement.

- **Kreativt spelskapande**

I samverkan med organisationen Game Flame erbjuds undervisning kring den skapande delen av

spelutveckling. I arbetet finns även samarbete med Kulturskolorna i Stockholm, Göteborg och Malmö där de regionala kurserna kompletterar och fördjupar deras arbete. 25 elever från Lund, Hörby, Trelleborg, Landskrona, Bjuv, Burlöv och Vellinge deltar 2023 i denna kurs.

- **Kulturskolornas Skrivarverkstad**

Utbildning i kreativt skrivande för barn och unga har saknats för en stor del av regionens barn och unga. De lär sig skriva i skolan för att sedan i vuxen ålder ha möjlighet att söka utbildningar på folkhögskolor och universitet. Kulturskolornas Skrivarverkstad är ett försök att från kulturskolans håll bygga utvecklingstrappan hel. 24 elever från Trelleborg, Landskrona, Skurup, Kävlinge, Höör och Lund deltar 2023 i denna kurs. Samarbeten sker med lokala folkbibliotek, Folkets hörna, Hedlandet och LitteraLund.

Regionala ämnesnätverk

För att skapa utveckling och samarbete mellan elever på olika skolor har Regional kulturskola tagit initiativ till och sammankallat regionala ämnesnätverk. Genom att samtala kring gemensamma utmaningar skapas kollegialt lärande med kvalitetshöjande effekter för eleverna som följd. Inom musikämnen finns sedan tidigare ganska väl upparbetade forum för samtal och i vissa fall

infrastruktur för samarbeten. Regional kulturskola valde därför att välja ut ämnes- och fokusområden som behövde hjälp med att komma igång med samtal och samarbeten. Dessa ämnesområden var teater/drama, cirkus, dans, film/animation, bild & form, riktad verksamhet mot barn med funktionsnedsättningar samt inflytande och medbestämmande. Nätverksträffarna har även fungerat som en direkt kommunikationskanal till kulturskolepedagoger inom ett specifikt ämne för representanter från regionala kulturinstitutioner såsom BUFF, dans i Skåne och Film i skåne.

Fortbildning

För gemensamt lärande och utveckling träffas alla lärare anställda på en musik- eller kulturskola en gång om året för en gemensam fortbildningsdag. Arrangemanget som brukar ha runt 550 deltagare sys ihop av en arbetsgrupp bestående av skånska kulturskolechefer under ledning av Regional Kulturskola. I samtal kring teman bjuds externa forskare, tjänstepersoner, utbildare och representanter det fria kulturlivet och föreningar in för att samtänka och spåna tillsammans. Följande teman har fortbildningsdagarna haft de senaste åren:

- 2021 **Allas rätt att funka olika!** - Hur möter vi behov hos elever med funktionsvariationer?
- 2022 **Det skapande barnet** - Konstnärligt perspektiv och inflytande i pedagogiska processer
- 2023 **Framtidens Kulturskola** - Utveckling eller anpassning?

Gemensam hemsida med vikariebank

Regional Kulturskola Skåne har skapat en hemsida där information kring alla projekt och samarbeten finns samlade. Sidan innehåller även en flik för elever och lärare som där kan få en överblick över möjliga interna och externa projekt som de kan engagera sig i. <https://www.regionalkulturskolaskane.se/>

Kulturskolan är en stor arbetsgivare som är i ständigt behov av personal. Via en gemensam digital vikariebank kan de skånska musik- och kulturskolorna hitta arbetssökande lärare och kulturarbetare till längre eller kortare vikariat. Arbetssökande lägger via en hemsida in sina uppgifter samt anger vilka ämnen hen kan undervisa på varpå skolorna vid behov kan söka och finna rätt person för jobbet. <https://kulturskolan.info/>

Roll i utvecklingen av en nationell infrastruktur 2021-2023

När Statens kulturråd fick i uppdrag att starta kulturskolecentrum kopplades en sakkunniggrupp till arbetet för hjälp i att utforma och konkretisera uppdraget. Gruppen bestod av representanter från olika delar av kulturskolesverige med olika befattningar och geografisk hemvist. Kulturrådet valde i detta arbete att även bjuda in representant från kulturskolesamverkan på regional nivå då detta perspektiv ansågs viktigt i utvecklingsarbetet framåt. Dåvarande utvecklingsledare för Regional kulturskola Skåne John Bjerkert deltog i detta sammanhang de två första åren och har nu efterträts av Peter Tikanen som är regional kulturskoleutvecklare i Örebro län.

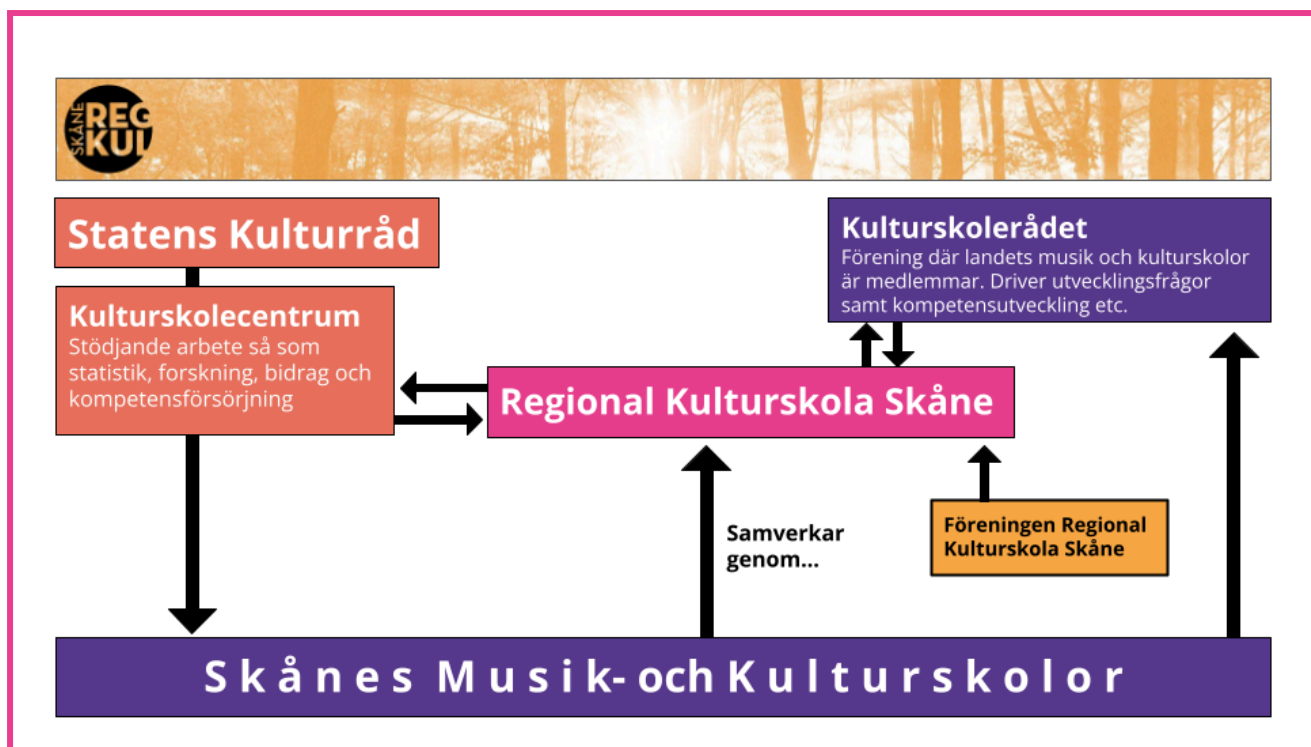
I processen av att utforma Lunds universitets variant av kulturskoleklivet var Regional Kulturskola en aktiv samarbetspartner med den konstnärliga fakulteten och Malmö musikhögskola där utbildningen har sin hemvist.

Även kulturskolornas intresseförening Kulturskolerådet har uppmärksammat de regionala kulturskolornas möjligheter till utveckling, förankring och samordning av de kommunala kulturskolorna och lyfter utvecklingen av denna regionala nivå som en av de viktigaste utvecklingsområdena för att nå sina mål och nå ut i landet med sitt arbete.

Sveriges Kommuner och Regioner har under senare år återigen engagerat sig i kulturskolorna efter en paus sedan 90-talet. SKR har i sin roll varit aktiva i avtalsdiskussioner med STIM kring redovisning av upphovsrättsskyddad musik som framförs av kulturskolor, förhandlat fram ett specifikt upphandlingsavtal riktat till kulturskolans verksamhet samt tagit en aktiv part i samtal kring implementering av arbetstidsavtalet för kulturskolelärare HÖK 21. Utöver detta har de initierat samtal mellan landets grundskolor och kulturskolor för att gemensamt ta fram en modell för lyckad samverkan.

Länk mellan stat och kommun

Som tidigare har beskrivits har Regional Kulturskola Skåne börjat fungera som statens kommunikationskanal med de kommunala kulturskolorna. Bilden nedan ger en schematisk bild av hur kommunikationen ser ut med Regional Kulturskola som spindel i nätet.

Verksamhetsplan 2024

Ovan beskrivs en rad projekt och processer som startade under verksamhetens första år. Verksamhetsplanen 2024 bygger på fortsatt och fördjupat arbete i dessa projekt och samarbeten.

Utöver detta kommer verksamheten att initiera och starta arbete kring barn och ungas hälsa för att renodla arbetsmetoder och ta fram modeller utifrån en kulturskolekontext. Pilotprojekt har genomförts i Skåne så som "Dans för hälsa" på kulturskolan i Lomma. Samarbeten kommer sökas brett inom olika professioner såsom till exempel elevhälsan och barn- och ungdomspsykiatri.

Fokusområden

Regional Kulturskolas har tre övergripande fokusområden som tillsammans skapar helheten som sedan delheterna blir en del av. Nedan följer en utförligare beskrivning av dessa områden som utformats under 2021-2023 och som kommer ligga till grund för arbetet 2024.

Tillgänglig kulturutbildning för Skånes barn och unga

Att vara en tillgänglig verksamhet kan ses utifrån olika perspektiv. Tillgänglighet kan avse miljöer, objekt, produkter, kommunikation eller tjänster. Dessa skall vara lättillgängliga för alla, dvs såklart även för personer med rörelse- och funktionsnedsättning.

I utvecklingen av ett regionalt **kursutbud på distans** inom spelskapande och skrivande finns en tydlig tillgänglighetstanke. De digitala formaten ger möjlighet för deltagare som av olika anledningar har svårt att röra sig geografiskt att likvärdigt delta i undervisningen. Detta arbete kommer att vidareutvecklas och breddas under 2024.

I samarbete med Föreningen Pascal <https://pascalsverige.se/> utvecklas en modell för inflytande över undervisningen i kulturskolan för barn i behov av särskilda anpassningar, innan de börjar på kulturskolan. Denna modell för **tillgänglighet genom inflytande** för målgruppen kommer att vidareutvecklas och implementeras under 2024. Detta kommer ske i fortsatt samarbete med

föreningen Pascal. Utöver detta har en dialog med specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) inletts för att undersöka hur deras spetskompetens kan komma eleverna på kulturskolan till del. Under inledande samtal 2023 har SPSM gett klartecken till att bistå med sina resurser till kulturskolorna i Skåne, vilket så vitt vi vet är första gången detta har skett i Sverige.

För att vara en tillgänglig verksamhet för alla barn och unga behöver kunskap kring målgruppen finnas i alla nivåer av verksamheten. För erfarenhetsutbyte och fortbildning har Regional Kulturskola Skåne initierat specialpedagogiska nätverk för pedagoger på de skånska musik- och kulturskolorna. Detta arbete kommer att vidareutvecklas under 2024.

Utöver detta kommer Regional Kulturskola att under 2024 fortsätta att samarbeta med Svenska Downföreningens och teater Sagohuset kring sommarläger för målgruppen samt utreda möjligheten till ett samlat regionalt utbud för målgruppen.

Barn och ungas rätt till likvärdig kulturutbildning

De skånska kommunerna har stora skillnader i möjligheten att erbjuda en bredd av utbud och en likvärdig kulturell utbildning för sina barn och unga. RKS vill möjliggöra för alla barn och unga att växa i sitt intresse tillsammans med andra samt skapa nya möjligheter till fritidsaktiviteter.

De skånska musik- och kulturskolorna undervisar ca 20 000 elever/vecka. Av dessa elever bor ca hälften i kommuner utanför storstadsregionerna. Dessa elever saknar i stor utsträckning det breda utbudet av kurser och sammanhang att utvecklas i som de stora städernas kulturskolor kan erbjuda. Genom ett kompensatoriskt förhållningsätt vill RKS möjliggöra ett bredare utbud av kurser samt större sammanhang för landsbygdens barn att träffas i. Arbetet med projekt med detta mål i fokus kommer att fortsätta utvecklas och breddas under 2024.

Bland dessa kan nämnas redan fungerande Skånes ungdomssymfoniorkester (SKUSO), Kulturskola på distans såsom Perstorpsmodellen och regionala kurser, Blockflöjt Skåne mfl. Utöver detta kommer initiativ tas till liknande arbete inom nya konstområden såsom bild & form genom samarbete med Bästa biennalen, inom film tillsammans med Film i Syd och inom dans genom utökat samarbete med Riksteatern Skåne och Danscentrum syd.

Inflytande och medbestämmande - Barnens egna kulturskola

Under 2024 kommer Regional kulturskola Skåne fördjupa och förankra metoder för inflytande och medbestämmande för såväl redan inskrivna elever som barn och unga som ännu inte deltar i kulturskolans verksamhet.

Samarbeten med **KulturCrew** kommer att fördjupas med målet att modellen kan spridas till ytterligare fler musik- och kulturskolor. 2023 finns 13 Kultur Crewn i Skåne kopplade till musik- eller kulturskolor. I samverkan med Kultur Crews organisation togs under 2022 modeller fram för hur deras arbetssätt på bästa sätt skulle kunna implementeras i kulturskolan. Arbetet har fallit väl ut och kommer utvecklas vidare under 2024.

Regional Kulturskola Skåne är tillsammans med 5 andra svenska regioner engagerade i Kulturskolerådets projekt **Ungas inflytande i Kulturskolan**. Arbetet drivs med medel från allmänna arvsfonden och genomförs under perioden 2022- 24. Projektets övergripande syfte är att genom att stötta inflytandearbete lokalt skapa en infrastruktur som sträcker sig över hela landet. I det nybildade nationella ungdomsrådet KNUT (Kulturskolans Nytänkande Ungas Talan) finns engagerade kulturskoleungdomar med från Skurup och Vellinge. Regionalt har representanter från 11 kulturskolor utsetts till

Inflytandeambassadörer som lokalt kommer driva frågorna på sin arbetsplats och träffas på nätverksträffar för gemensamt erfarenhetsutbyte och fortbildning.

På verksamhetsnivå kommer en arbetsgrupp bestående av ledare och chefer att startas. Gruppen kommer med Stockholms- och Umeås kulturskolor som förebild i samverkan ta fram en modell för att **systematiskt arbeta med inflytande och medbestämmande**.

Det inre arbetet (intern organisation...?)

Regional Kulturskola Skåne kommer även fortsätta utveckla sitt inre arbete. Det innebär en fortsatt översyn av strukturer för styrning och ledning från styrelse och ordförande, strukturer för inflytande för medlemmarna samt tydliggörande av vad medlemskap respektive icke medlemskap innebär på olika nivåer.

Dessutom kommer utvecklingsledarens sammanhang tydliggöras för att kunna ge bästa möjliga arbetsmiljö till den nya utvecklingsledaren i sin delikata roll med kontakter med så många olika människor på alla möjliga olika nivåer, men utan någon nära kollega på plats.

